

INBURGEREN IN KAMPEN

**OVERGANG VAN DE WET INBURGERING NIEUWKOMERS
EN OUDKOMERSREGELINGEN
NAAR DE WET INBURGERING
PER 1 JANUARI 2007**

*Nota van de werkgroep Impelementatie Wet Inburgering
28 november 2006
gemeente Kampen*

INBURGEREN IN KAMPEN
(OVERGANG VAN DE WET INBURGERING NIEUWKOMERS EN OUDKOMERSREGELINGEN
NAAR DE WET INBURGERING PER 1 JANUARI 2007)

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	3
1.1. De doelstelling van de nota “Inburgeren in Kampen”	3
1.2. Totstandkoming van deze nota	3
2. Hoofdpijnen van het nieuwe inburgeringsstelsel	4
2.1. Ontwikkeling van het nieuwe inburgeringstelsel	4
2.2. Regelgeving	4
2.2.1. Wet Inburgering Buitenland	4
2.2.2. Wet Inburgering	4
2.2.3. Tijdelijke Regeling Inburgering	4
2.3. Algemene uitgangspunten nieuwe wet Inburgering	5
2.3.1. Eigen verantwoordelijkheid	5
2.3.2. Vrije inburgeringsmarkt	5
2.3.3. Keurmerk	5
2.3.4. Wat houdt de inburgeringsplicht in?	5
2.3.5. Wie zijn inburgeringsplichtig?	6
3. Rol van gemeenten	6
3.1. Informatie en advies	6
3.2. Facilitering van inburgeringsplichtigen	6
3.2.1. Doelgroepen van het inburgeringsbeleid	6
3.3. Handhaving	7
4. De visie op de inburgering van de gemeente Kampen	7
4.1. Aantallen potentiële inburgeraars in Kampen	8
4.2. Uitvoering van aanverwante regelingen	9
4.3. Ambities gemeente Kampen in 2007 en verder	9
4.4. Prioritering doelgroepen Wet Inburgering gemeente Kampen	9
4.5. Doelstellingen	10
5. Invulling wettelijke taken Wet Inburgering	10
5.1. Invulling van de wettelijke taak “Informatie en advies”	10
5.1.1. De zaken waarover geïnformeerd wordt	10
5.1.2. Vormen van communicatie	11
5.1.3. Communicatiekanalen	11
5.1.4. Evaluatie	11
5.2. Invulling van de wettelijke taak “handhaving”	11
5.2.1. Wettelijk kader voor de handhavende rol	11
5.2.2. Invulling handhavende rol gemeente Kampen	12
5.2.3. Samenloop handhaving	13
5.3. Invulling van de wettelijke taak “facilitering”	13
5.3.1. Wettelijk kader Wet inburgering en Regeling vrijwillige inburgering	14
5.3.2. Invulling faciliterende rol gemeente Kampen	14
5.3.2.1. Uitkeringsgerechtigden	14
5.3.2.2. Inburgeringsplichtigen zonder inkomen of uitkering	14
5.3.2.3. Geestelijke bedienaren	15
5.3.2.4. Asielmigranten	15
5.3.2.5. Inburgeringsplichtigen met kleine baan	15
6. Plan van aanpak invoering Wet Inburgering in 2007 en gevolgen voor de organisatie	15
6.1. Informerende rol	16
6.2. Handhavende rol	16
6.3. Faciliterende rol	17

1. INLEIDING

Per 1 januari 2007 treedt de nieuwe Wet Inburgering in werking. De rol van de gemeente wordt anders ingevuld dan onder de huidige Wet Inburgering Nieuwkomers (WIN). De gemeenten zijn daarom bezig om in de voorbereiding op de overgang naar de nieuwe wet voorbereidingen te treffen om per 1 januari 2007 aan de wettelijke verplichtingen te kunnen voldoen en de mogelijkheden binnen de kaders van de nieuwe wet voor de eigen burgers zo goed mogelijk te kunnen invullen.

1.1. De doelstelling van de nota "Inburgeren in Kampen"

Het doel van deze nota is veelzijdig:

1. Ten eerste wordt aan het college en de raad van de gemeente Kampen informatie verstrekt over de bepalingen van de nieuwe wet en aanverwante regelgeving en over de veranderingen van de rol van de gemeente onder de nieuwe regelgeving.
2. Er worden uitgangspunten voor de invulling van het inburgeringsbeleid voor 2007 aangeboden op basis waarvan een Verordening Inburgering gemeente Kampen opgesteld wordt.
3. Er wordt een inzicht gegeven in de regelingen op basis waarvan in de loop van 2007, naast de nieuwe regelgeving, inburgeringstrajecten aangeboden worden aan de burgers van de gemeente Kampen
4. Er wordt voorgesteld om in de loop van 2007 het inburgeringsbeleid van de gemeente Kampen verder vorm te geven afgestemd met de ontwikkelingen van het WMO-beleid, integratiebeleid en WWB-beleid van de gemeente Kampen.
5. De nota wordt afgesloten met een plan van aanpak, dat acties omvat die nodig zullen zijn voor de invoering en implementatie van de nieuwe regelgeving (o.a. aanbesteding inkoop inburgeringstrajecten).

1.2. Totstandkoming van deze nota

In de loop van 2006 legde het teamleider voortraject van de afdeling Sociale zaken contacten met de gemeente Zwolle. De gemeente Zwolle heeft regelmatig een overleg georganiseerd voor de omliggende gemeenten in het kader van de ontwikkelingen van de Wet Inburgering.

Binnen de gemeente Kampen is een werkgroep gevormd om de invoering van de nieuwe wet voor te bereiden. Deze werkgroep bestaat uit de volgende deelnemers:

<i>Elsa Pelleboer</i>	Consulent werk en scholing, afdeling Sociale zaken
<i>Gerard Posthumus</i>	Teamleider voortraject, afdeling Sociale zaken
<i>Henk Bonsink</i>	Juridisch toetsers, afdeling Sociale zaken
<i>Johannes Breukelman</i>	Teamleider natraject, afdeling Sociale zaken
<i>Aljona Wertheim</i>	Beleidsmedewerker Welzijn (o.a. Integratiebeleid), afdeling Welzijnzaken

Deze werkgroep heeft als taak:

- de landelijke ontwikkelingen te volgen,
- door de VNG en het ministerie van Justitie (Frontoffice Inburgering) ontwikkelde instrumenten, bijvoorbeeld modelverordening, te implementeren
- beleidsvoorstellen voor te bereiden
- de benodigde middelen bij het ministerie van Justitie aan te vragen
- de gevolgen voor de organisatie in beeld te brengen
- communicatie rondom de invoering van de wet op te starten
- de benodigde software aan te schaffen (clientvolgsysteem)
- werkinstructies op te stellen

In de periode september – december 2006 heeft deze werkgroep intensief overleg gevoerd en de meeste voorbereidende activiteiten uitgevoerd. Na de invoering van de wet per 1 januari 2007 blijft deze werkgroep zich bezig houden met de implementatie van de nieuwe wetgeving in ieder geval tot 1 april 2007.

De werkgroep Wet Inburgering heeft in de uitwerking van de beleidsvoorstellen in het kader van de Wet inburgering aansluiting gezocht bij het inburgeringsbeleid van de gemeente Zwolle. Bijvoorbeeld de doelgroepen zoals in de voorliggende nota worden voorgesteld, sluiten aan bij de prioritering van de gemeente Zwolle. Ook bij de uitvoering van de aanbesteding in het kader van de Wet inburgering wordt gebruikgemaakt van het bestek van de gemeente Zwolle.

2. HOOFDLIJNEN VAN HET NIEUWE INBURGERINGSSTELSEL

2.1. Ontwikkeling van het nieuwe inburgeringstelsel

Inburgering vormt het eerste onderdeel van het integratieproces. In het hoofdlijnenakkoord heeft het kabinet de richting aangegeven van de wijze waarop etnische minderheden in de Nederlandse samenleving moeten integreren. Het kabinet doet daarbij een beroep op de eigen verantwoordelijkheid van de inburgeraar en op de omgeving waarbinnen de integratie plaatsvindt. Integratie is een wederzijds proces. Om volwaardig te kunnen meedoen aan de Nederlandse samenleving is beheersing van de taal het belangrijkste. Daarnaast is elementaire kennis van de normen en waarden essentieel.

'Wie zich duurzaam in Nederland wil vestigen, moet actief aan de samenleving deelnemen en zich de Nederlandse taal eigen maken, zich bewust zijn van de Nederlandse waarden en normen.'

Deze tekst komt uit de Contourennota van 2004 en vormt de basis van het nieuwe Inburgeringsstelsel. Dit stelsel wordt vormgegeven door twee wetten: de Wet Inburgering Buitenland en de Wet Inburgering.

2.2. Regelgeving

2.2.1. Wet Inburgering Buitenland

De Wet Inburgering Buitenland is op 15 maart 2006 in werking getreden en betekent een extra voorwaarde voor het krijgen van een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd. Deze voorwaarde houdt in dat mensen, voordat ze naar Nederland komen, basiskennis moeten hebben van de Nederlandse taal en de Nederlandse samenleving. Dit wordt getoetst door middel van het afleggen van een examen in het land van herkomst; het basisexamen inburgering. Het toelatingsvereiste geldt alleen voor mensen die om naar Nederland te kunnen komen een machtiging tot voorlopig verblijf (mvv) moeten hebben, en die nadat zij in Nederland zijn aangekomen als nieuwkomer volgens de Wet Inburgering Nieuwkomers (WIN) verplicht zijn in te burgeren.

2.2.2. Wet Inburgering

Op 7 juli 2006 heeft de Tweede Kamer het wetsvoorstel Wet inburgering aangenomen. Over het oorspronkelijke artikel 3, dat betrekking had op de inburgeringsplicht voor de in dat artikel (thans artikel 4 van het wetsvoorstel) genoemde drie categorieën genaturaliseerde Nederlanders, is op verzoek van de Tweede Kamer advies gevraagd aan de Raad van State. In dat advies heeft de Raad van State helder juridische grenzen gesteld voor wie een resultaatgerichte inburgeringsplicht kan gelden en voor wie dat, gelet op het gelijkheidsbeginsel, niet mogelijk is. Het kabinet heeft de Tweede Kamer daarover schriftelijk geïnformeerd en daarbij aangegeven aanvullende maatregelen te willen treffen die erop gericht zijn om de resterende inburgeringsproblematiek terug te dringen.

De Eerste Kamer heeft op 21 november 2006 het debat met minister Verdonk van Vreemdelingenbeleid en Integratie over de Wet Inburgering afgerond. In het debat deed minister Verdonk een toezegging dat de wet formeel op 1 januari 2007 in werking treedt en waar mogelijk ook meteen zal worden toegepast, maar waar nodig krijgen gemeenten tot 1 april 2007 de tijd om aan hun verplichtingen te voldoen.

De Wet Inburgering regelt een verplichte inburgering voor alle vreemdelingen met een rechtmatig verblijf in Nederland (zowel nieuwkomers als oudkomers). De Wet Inburgering (WI) vervangt de Wet Inburgering Nieuwkomers (WIN) en de Oudkomersregelingen. In tegenstelling tot de Wet Inburgering Buitenland heeft de gemeente bij de Wet Inburgering wel een belangrijke spilfunctie.

2.2.3. Tijdelijke Regeling Inburgering

Als aanvullende maatregel wordt er een tijdelijke regeling vrijwillige inburgering ontworpen voor het jaar 2007. De nog vast te stellen regelgeving voor vrijwillige inburgering (Regeling 2007) zal qua doel en systematiek nauw aansluiten bij de Wet inburgering. Het significante verschil zal zijn dat de Wet inburgering een inburgeringsplicht kent, terwijl de Regeling een dergelijke plicht niet kan kennen. Onder de Regeling Inburgering kan een aanbod worden gedaan aan rechtmatig in Nederland verblijvende niet-inburgeringsplichtige inburgeringsbehoefigen van 16 jaar en ouder, die niet volledig leerplichtig zijn en geen opleiding volgen waarvan de afronding leidt tot uitreiking van een diploma, certificaat of ander document.

Inburgeringsbehoefstig is iemand, die tijdens de leerplichtige leeftijd gedurende minder dan 8 jaar in Nederland heeft verbleven. Voorts is iemand inburgeringsbehoefstig, indien hij niet beschikt over diploma's, certificaten of andere documenten. De doelgroep van de vrijwillige inburgering zal nader worden uitgewerkt in genoemde Regeling 2007.

2.3. Algemene uitgangspunten nieuwe wet Inburgering

2.3.1. Eigen verantwoordelijkheid

In het nieuwe stelsel staat de eigen verantwoordelijkheid van de inburgeraar centraal. Iemand die naar Nederland komt en is toegelaten moet volwaardig deelnemen in de Nederlandse samenleving. Mensen die in het kader van gezinsvorming of –hereniging naar Nederland willen komen, leggen al in het eigen land voor vertrek een toets af waaruit hun basiskennis van de Nederlandse taal en de Nederlandse samenleving blijkt.

De tot Nederland toegelaten inburgeraar moet vervolgens ook in Nederland een inburgeringsexamen afleggen. Ook de al langer in Nederland wonende oudkomers worden verplicht om in te burgeren.

Om de eigen verantwoordelijkheid te kunnen waarmaken wordt in het nieuwe stelsel ondersteuning geboden die de inburgeraar helpt bij het inburgeringsproces. De inburgeraar krijgt de keuzevrijheid om die cursus te volgen die het beste past. Ook kan de inburgeraar via de gemeente een beroep doen op kredietfaciliteiten en wordt een vergoeding verstrekt aan deelnemers die slagen voor het inburgeringsexamen.

2.3.2. Vrije inburgeringsmarkt

In het Hoofdlijnenakkoord heeft het kabinet Balkenende II het voornemen geuit om het cursusaanbod voor inburgering van nieuwkomers vrij te geven en zodoende marktwerking tot stand te laten komen.

Met de invoering van het nieuwe inburgeringstelsel op 1 januari 2007 zullen twee deelmarkten ontstaan: een institutioneel segment waarop gemeenten inburgeringscursussen blijven inkopen en een consumentensegment waarop consumenten zelf een cursus kunnen inkopen als mogelijke voorbereiding op het inburgeringsexamen.

2.3.3. Keurmerk

Met inwerkingtreding van het nieuwe inburgeringsstelsel, zal naast de institutionele markt waarop gemeenten inburgeringscursussen inkopen een consumentenmarkt ontstaan waarop consumenten zelf een cursus kunnen inkopen als mogelijke voorbereiding op het inburgeringsexamen. Voor het functioneren van de markt is een vorm van consumentenbescherming van wezenlijk belang. Vanuit dat uitgangspunt is besloten om de branche een keurmerk te laten ontwikkelen, waarin de balans ontstaat tussen consumentenbescherming enerzijds en de vrije toegang tot de markt voor nieuwe aanbieders anderzijds.

Indien de inburgeringsplichtige kiest voor een cursus bij een gekeurmerkte instelling komt hij/zij in aanmerking voor een leningfaciliteit en de kostengerelateerde vergoeding. Als het inburgeringsexamen binnen drie jaar wordt gehaald krijgt men een vergoeding van 70% (met een maximum van €3000,-) van de gemaakte kosten.

2.3.4. Wat houdt de inburgeringsplicht in?

Met de Wet Inburgering wordt een algemene plicht tot inburgering voor vreemdelingen geïntroduceerd. Het invoeren van deze inburgeringsplicht, af te sluiten met het behalen van een verplicht inburgeringsexamen, is de kern van het beleid van de regering om een meer verplichtend en resultaatgericht inburgeringstelsel in te voeren.

Aan de inburgeringsplicht is voldaan indien het inburgeringsexamen met goed gevolg is afgelegd. De inburgeringsplichtige moet het examen binnen vastgestelde termijnen halen:

- Voor de inburgeringsplichtige die zich als vreemdeling vestigt en in het land van herkomst reeds het basisinburgeringsexamen heeft gedaan (Wet Inburgering Buitenland) geldt dat deze binnen 3,5 jaar na toelating het examen moet halen;
- Voor de overige gevallen geldt het termijn van 5 jaar. Voor oudkomers start het termijn op het moment dat de gemeente hiertoe een beschikking heeft afgegeven.

Bij het inburgeringsexamen wordt de taalvaardigheid en kennis van de Nederlandse samenleving getest. Het examen bestaat uit een praktijkdeel en een centraal deel. In het praktijkdeel wordt de functionele taalvaardigheid getoetst in alledaagse praktijksituaties. In het centrale deel worden mondelinge en schriftelijke taalvaardigheden getoetst alsmede de kennis van de Nederlandse samenleving. Er zijn twee domeinen mogelijk: burgerschap en werk of burgerschap en opvoeding, gezondheid en onderwijs.

Het behalen van het inburgeringsexamen is niet zonder gevolgen: pas nadat het examen is gehaald, kan de inburgeringsplichtige aanspraak maken op een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd. Tevens is het (niet) halen van het examen van invloed op een eventuele tegemoetkoming in de kosten dan wel het opleggen van een boete.

2.3.5. Wie zijn inburgeringsplichtig?

De Wet Inburgering legt een inburgeringsplicht op aan in beginsel alle vreemdelingen van 16 tot 65 jaar die duurzaam in Nederland willen en mogen verblijven. Uitgezonderd zijn personen die gedurende tenminste acht jaar van de leerplichtige leeftijd in Nederland hebben verbleven of over bepaalde diploma's, certificaten of andere bewijsstukken beschikken. Deze inburgeringsplicht geldt zowel voor nieuwkomers als voor oudkomers die tot deze doelgroep behoren.

De inburgeringsplicht zoals in het wetsvoorstel inburgering is neergelegd kan worden opgelegd aan vreemdelingen, maar niet aan personen met inburgeringsachterstand die de Nederlandse nationaliteit hebben of aan onderdanen van de Europese Unie en de Europese Economische Ruimte.

3. ROL VAN GEMEENTEN

De rol van gemeenten in het nieuwe inburgeringsstelsel zal veranderen ten opzichte van de huidige situatie. Op dit moment ligt de regierol ten aanzien van de inburgering bij gemeenten. Het zijn echter de inburgeringsplichtigen die moeten inburgeren en de regie over hun eigen inburgering hebben. Dat neemt niet weg dat gemeenten een belangrijke spilfunctie ten aanzien van de inburgering vervullen. Deze bestaat uit een informerende, handhavende en faciliterende rol.

3.1. Informatie en advies

Gemeenten zijn belast met de informerende en voorlichtende taken. Zij hebben de ruimte om deze rol naar eigen inzicht, passend bij hun omstandigheden, in te vullen. Grotere gemeenten geven mogelijk de taken vorm door meerdere informatiepunten in te richten, terwijl kleinere een gezamenlijk informatiepunt kunnen overwegen. De gemeentelijke informatiefunctie kan bestaan uit een overzicht van gecertificeerde aanbieders, over de eindtermen van de inburgering en over de gevolgen van het niet voldoen aan de inburgeringsplicht. Gemeenten zijn vrij in de wijze waarop zij invulling geven aan dit informatiepunt. Iedere gemeente ontvangt een vast bedrag per jaar voor de uitvoering van deze rol.

3.2. Facilitering van inburgeringsplichtigen

Voor een aantal groepen inburgeringsplichtigen acht de regering een cursusaanbod van overheidswege noodzakelijk.

De gemeente krijgt de financiële middelen en de bevoegdheid om zo'n aanbod te doen. Dit aanbod behelst een inburgeringsvoorziening dat voorbereid is op het inburgeringsexamen. Het geeft recht op het eenmaal deelnemen aan het inburgeringsexamen (gratis). De gemeenten moeten de voorziening inkopen op de vrije markt.

3.2.1. Doelgroepen van het inburgeringsbeleid

Het gemeentelijke aanbod van inburgeringsvoorzieningen richt zich in de Wet inburgering op een viertal categorieën vreemdelingen:

- Uitkeringsgerechtigden (art. 19 eerste lid onderdeel a van het wetsvoorstel);
- Oudkomers zonder inkomsten uit werk of uitkering (art. 19 eerste lid onderdeel b van het wetsvoorstel);
- Asielgerechtigden (art. 19 tweede lid onderdeel a van het wetsvoorstel);
- Geestelijke bedienaren (art. 19 tweede lid onderdeel b van het wetsvoorstel);

De Wet inburgering voorziet in een plicht voor gemeenten om asielgerechtigde inburgeringsplichtigen (nieuwkomers en oudkomers) en geestelijke bedienaren (nieuwkomers en oudkomers) een aanbod te doen. Voor de groep asielgerechtigden is een aanvullend aanbod gericht op maatschappelijke begeleiding verplicht.

Ten aanzien van de groep van vrijwillige inburgeraars zal, met uitzondering van de asielgerechtigden, zoveel mogelijk dezelfde verdeling in doelgroepen worden gehanteerd als bij de Wet inburgering. Daarbij van belang dat ook aan vrijwillige inburgeraars met werk, mits ze inburgeringsbehoefte zijn, een voorziening kan worden aangeboden.

Op grond van de bovengenoemde regelgeving kan een inburgeringsvoorziening in principe worden aangeboden aan alle inburgeringsbehoefte vrijwillige inburgeraars, ook aan hen met arbeid, maar de groepen 'uitkeringsgerechtigden', 'oudkomers zonder inkomsten uit werk of uitkering' en geestelijke bedienaren zullen als prioritaire groepen worden beschouwd.

3.3. Handhaving

Een belangrijk aspect van de inburgeringsplicht is de handhaving ervan. Hoewel het nieuwe stelsel uitgaat van de eigen verantwoordelijkheid van nieuw- en oudkomers en het belang van de inburgering vooral bij de persoon zelf ligt, is een plicht zonder enige vorm van handhaving tandoos. Gemeenten hebben ten aanzien van alle inburgeringsplichtigen, nieuwkomers en oudkomers, de bevoegdheid om vast te stellen of zij aan de inburgeringsplicht hebben voldaan. Instrumenten die gemeenten hiervoor kunnen gebruiken zijn onder andere een intake en een bestuurlijke boete. Om de gemeenten in Nederland te ondersteunen bij hun handhavende taak, bouwt de IB-Groep twee systemen: het Bestand Potentiële Inburgeringsplichtigen (BPI) en het Informatiesysteem Inburgering (ISI). De IB-Groep is door het Ministerie van Justitie belast met de uitvoering van een aantal taken op rijksniveau die uit de Wet inburgering voortvloeien. De realisatie van de uitwisseling van gegevens tussen de gemeenten en deze twee nieuwe landelijke systemen is eveneens een taak van de IB-Groep.

Het behalen van het inburgeringsexamen wordt als voorwaarde gesteld om voor een zelfstandige verblijfsvergunning (asiel of regulier) voor onbepaalde tijd in aanmerking te kunnen komen. Deze nieuwe inburgeringsvereiste waarborgt dat de vreemdeling aan wie het op basis van die vergunning wordt toegestaan voor onbepaalde tijd in Nederland te verblijven, ook daadwerkelijk beschikt over voldoende kennis om in onze samenleving te kunnen participeren.

Overigens wordt benadrukt dat een vreemdeling niet zal worden uitgezet om de enkele reden dat het inburgeringsexamen niet is behaald. Indien het inburgeringsexamen niet is behaald, is niet voldaan aan alle voorwaarden voor het verkrijgen van de verblijfsvergunning voor zelfstandig verblijf of verblijf onbepaalde tijd asiel dan wel regulier. Dan is de enige mogelijkheid verlenging van de vergunning voor bepaalde tijd asiel dan wel regulier.

De wet draagt de handhaving van inburgeringsplicht in belangrijke mate aan gemeenten op. De voornaamste sanctie is dat de gemeente een bestuurlijke boete op kan leggen indien niet binnen de voorgeschreven termijn aan de inburgeringsplicht is voldaan. Ook niet verschijnen of niet meewerken aan een intake of niet-naleven van aan een inburgeringsvoorziening verbonden verplichtingen kan beboet worden. Gemeenten kunnen tot op zekere hoogte zelf handhavingsbeleid maken en moeten dit vastleggen in een verordening.

Voor de uitvoering van deze rol zal het Rijk middelen beschikbaar stellen voor selectie, intake, handhaving en vaststelling van boetes.

4. DE VISIE OP DE INBURGERING VAN DE GEMEENTE KAMPEN

De gemeente Kampen voert in het kader van de huidige WIN en Oudkomersregelingen een inburgeringsbeleid dat aansluit aan de behoeften van de inburgeraars. Onder de nieuwe regelgeving wil de gemeente Kampen haar beleid voortzetten en met gebruikmaking van de Regeling vrijwillige inburgering nog verder uitbouwen. De ambities van de gemeente Kampen worden doorvertaald in de volgende beleidsuitgangspunten:

- Inburgering is het onmisbare fundament voor integratie: de toerusting van inburgeraars is een vereiste om toegankelijkheid en toenadering te kunnen realiseren. Inburgering dient zo een bijdrage te leveren aan maatschappelijke stabiliteit, sociale cohesie, participatie en volwaardig burgerschap.
- Beleid is gericht op het voorkomen en wegwerken van achterstanden en op het creëren van gelijke kansen en perspectieven voor inburgeraars: geen enkele nieuwkomer mag oudkomer worden en overige inburgeraars worden gefaciliteerd tot inburgeren en het behalen van minimaal het niveau van sociale zelfredzaamheid (NT2 niveau 2 voor laagopgeleide, NT2

niveau 3 voor hoogopgeleiden). Inburgering dient de zelfstandige en onafhankelijke positie van inburgeraars te vergroten. Begeleiding in dit proces wordt als een essentiële en onmisbare factor gezien tot een slagend inburgeringsbeleid.

- Beleid en uitvoering zijn niet alleen gericht op inburgering, maar ook op doorgeleiding naar maatschappelijke participatie, het behalen van startkwalificaties en verwerven van duurzame arbeid. Inburgering houdt pas op als inburgeraars aansluiting kunnen vinden bij de reguliere voorzieningen in de gemeente en wanneer een blijvende participatie en maatschappelijke en/of professionele zin is gerealiseerd.
- Eigen verantwoordelijkheid en inspanning van de inburgeraar staan centraal in de aanpak. Inburgeraars zullen actief worden aangesproken op de eigen verantwoordelijkheid en inzet.
- Inburgering is niet alleen de verantwoordelijkheid en in het belang van de inburgeraar zelf. Een geslaagde inburgering leidt ook tot maatschappelijke stabiliteit en sociale cohesie in de samenleving en wijken. De gehele samenleving dient te investeren in deze gezamenlijke verantwoordelijkheid. Succesvolle en duurzame resultaten van inburgeringsprogramma staan of vallen bij een bredere betrokkenheid in de samenleving.
- Het inburgeringsbeleid van de gemeente Kampen is resultaatgericht. Er dient sprake te zijn van een gedifferentieerd inburgeringsaanbod, passend bij de mogelijkheden en ambitie van de inburgeraar (maatwerk). Om het rendement van de inburgeringsprogramma's zelf te verhogen, wordt de aanpak gekenmerkt door innovatie en productontwikkeling.

4.1. Aantallen potentiële inburgeraars in Kampen

Door de IB-Groep wordt gewerkt aan het Bestand Potentieel Inburgeringsplichtigen. Dit bestand wordt aan de gemeenten per 1 januari 2007 ter beschikking gesteld. Dit bestand bevat alle personen bij gemeenten waarvan niet met zekerheid is vast te stellen dat de personen niet inburgeringsplichtig zijn. Gemeenten mochten de geanonimiseerde bestaande bij de IB-Groep aanvragen om de inschatting te kunnen maken van de omvang van de doelgroep.

Door de gemeente Kampen is zo'n geanonimiseerd bestand aangevraagd. Dit bestand bevat 994 potentieel inburgeringsplichtigen in de gemeente Kampen. Dit bestand bevat echter veel meer personen dan inburgeringsplichtig kunnen zijn, er staan bijvoorbeeld ook personen onder de 16 vermeld en personen met als land van herkomst landen van de Europese Unie e.d.

Daarnaast wordt een bestand opgesteld van de potentieel inburgeringsplichtigen op basis van de GBA-codes (de GBA-codes 21 t/m 27 bij verblijfstitel staan voor vreemdelingswet 2000 artikel 8 a t/m d)

21: regulier, bepaalde tijd: artikel 8.a

22: idem

23: idem

24: idem

25: regulier, onbepaalde tijd: artikel 8.b

26: asiel, bepaalde tijd: artikel 8.c

27: asiel, onbepaalde tijd: artikel 8.d

Dit bestand telt 575 personen. Het is echter niet mogelijk om uit de GBA-codes af te leiden of deze personen relevante diploma's of certificaten hebben die hen een vrijstelling van het inburgeringsplicht zouden kunnen geven.

Om tot een definitieve berekening van het aantal inburgeringsplichtigen in de gemeente Kampen te komen, wordt er een overzicht gemaakt naar aanleiding van de definitieve gegevens van de IB-groep, waarbij de potentiële inburgeringsplichtige van het bestand van de IB-groep gescand zullen worden of deze personen daadwerkelijk inburgeringsplichtig zijn. Op basis hiervan wordt een lijst gemaakt van de oudkomers die inburgeringsplichtig zijn. De Frontoffice Inburgering van het ministerie van Justitie heeft een checklist ontwikkeld op grond waarvan de gemeenten kunnen afleiden of iemand inburgeringsplichtig is.

Wat betreft de nieuwkomers, wordt de inschatting gebaseerd op de aantallen in de afgelopen jaren gebaseerd. Naar verwachting zullen ongeveer 35 nieuwkomers in 2007 in Kampen komen wonen.

In de B&W-nota "Indiening prognose inburgering in 2007" van 31 oktober 2006 werd voorgesteld om een aanmeldingsformulier bij het ministerie van Justitie in te dienen waarin de prognose voor 70 inburgeringsvoorzieningen in 2007 aangemeld wordt.

4.2. Uitvoering van aanverwante regelingen

In 2006 werd door het ministerie van Justitie de financiering van 24 oudkomerstrajecten (startdatum voor 31 december 2006) en 69 trajecten in het kader van de Regeling inburgering allochtone vrouwen (start voor 31 december 2006) gehonoreerd. Deze regelingen zijn wat betreft de uitvoering aansluiten op de eisen van de nieuwe regelgeving met als doelstelling: toeleiden van deelnemers naar de inburgeringsexamen. De uitvoering van deze regelingen wordt in 2007 voortgezet.

Ook de lopende WIN-trajecten worden voortgezet in 2007. De nieuwkomers die zich tot en met 31 december 2006 melden bij de gemeente voor het inburgeringsonderzoek, mogen hun WIN-traject afmaken of gaan volgen.

In het kader van de invoering van de Wet inburgering is sprake van een overgangsrecht voor zittende educatiedeelnemers. Dit overgangsrecht geldt voor die NT2-deelnemers, niveau 1 of 2, die op de datum van inwerkingtreding van de Wet inburgering reeds met hun educatietraject zijn gestart en waarvan het traject in 2007 doorloopt. Het overgangsrecht geldt voor de periode van maximaal 1 jaar.

4.3. Ambities gemeente Kampen in 2007 en verder

Aangezien er nog geen definitieve cijfers bekend zijn over de aantallen inburgeringsplichtigen in de gemeente Kampen en er worden trajecten in het kader van de regelingen uit 2006 voortgezet, wordt voorgesteld om niet een te hoge ambitie uit te spreken (bijvoorbeeld een hoger bedrag aan te vragen dan in de indicatieve budgetten van het ministerie van Justitie), maar het jaar 2007 te gebruiken als een overgangsjaar waarin verdere ambities van het inburgeringsbeleid van de gemeente Kampen worden uitgewerkt.

4.4. Prioritering doelgroepen Wet Inburgering gemeente Kampen

In de wet staat aangegeven dat de gemeente zelf kan bepalen aan welke groepen inburgeraars zij prioriteit geeft. Voor de gemeente Kampen gelden hierbij de volgende uitgangspunten:

- prioriteit bij mensen in een achterstandspositie: uitkeringsgerechtigden en personen zonder inkomen of uitkering;
- prioriteit bij mensen met minderjarige kinderen;
- prioriteit bij asielmigranten;
- prioriteit bij zelfmelders;
- minder prioriteit bij mensen met Nederlandse partner (bij geboorte);
- minder prioriteit bij mensen met een duurzame baan;
- minder prioriteit bij mensen die momenteel een opleiding volgen (leidend tot diploma dat vrijstelt van inburgeringsplicht) .

Toelichting bij de keuze voor de prioritaire doelgroepen:

- Voor personen met een uitkering geldt dat voldoende mate van inburgering de reïntegratiekansen kan vergroten en sociale uitsluiting kan verkleinen. Om die reden vindt de gemeente Kampen het dan ook belangrijk dat deze mensen prioriteit krijgen bij de inburgering.
- Voor personen zonder inkomen en uitkering is het gevaar van sociale uitsluiting erg groot. De gemeente Kampen vindt dit ongewenst en wil om die reden deze groep zo snel mogelijk inburgeren. Prioriteit binnen deze groep hebben met name de personen zonder inkomen en uitkering met minderjarige kinderen. Aanvullend op de groep die helemaal geen inkomen of uitkering heeft, is de groep die structureel minder dan 12 uur per week werkt ook een belangrijke groep. Dit omdat het over het algemeen om werk gaat waarvoor 'ingeburgerd zijn' geen voorwaarde is (schoonmaak, productiewerk, etc.).
- De reden dat we personen met minderjarige kinderen prioriteit willen geven is gelegen in het feit dat zij een belangrijke taak hebben bij de integratie van hun kinderen. Wie zelf niet beschikt over de vaardigheden om aan de Nederlandse samenleving te kunnen deelnemen, zal dergelijke vaardigheden ook niet kunnen overbrengen op de minderjarige kinderen.
- De prioriteit voor asielmigranten ligt voor een deel in het feit dat gemeenten wettelijk verplicht zijn deze groep een aanbod te doen. Hierbij wordt de redenering gevolgd van het ministerie dat deze groep extra kwetsbaar is.

- De prioriteit bij gemotiveerde personen en dan voornamelijk mensen die zichzelf melden, ligt in de volgende redenatie: de gemeente Kampen wil personen met name motiveren en stimuleren om te integreren. Eigen motivatie moet om die reden gestimuleerd en gehonoreerd worden.
- Over het algemeen gaat de gemeente Kampen er vanuit dat inburgeringsplichtigen die een Nederlandse partner hebben, zelf in staat zijn om zelfstandig te voldoen aan de inburgeringsplicht en dat deze personen ook zonder actieve inspanning van de gemeente zullen voldoen aan de inburgeringsplicht.
- Over het algemeen gaat de gemeente Kampen er vanuit dat inburgeringsplichtigen met een duurzame baan voldoende in staat zijn om zelfstandig aan de inburgeringsplicht te voldoen. Wel willen wij, onder andere ook via werkgevers en werkgeversverenigingen, informeren over de inburgeringsplicht en werkgevers stimuleren om hun werknemers te ondersteunen bij de inburgering.
- Personen (veelal jongeren) die momenteel een opleiding volgen die leidt een diploma waarmee vrijstelling van de inburgeringsplicht wordt behaald, hebben minder prioriteit. Deze personen worden vooral gestimuleerd om deze opleiding met goed gevolg af te ronden, omdat dit maatschappelijk meer waarde heeft dan het halen van het inburgeringsexamen.

Op basis van het bovenstaande kan geconcludeerd worden dat de gemeente Kampen één groep die conform de wet niet tot prioritaire groepen (groepen waarvoor je een aanbod kunt doen als gemeente) worden gerekend, wel als prioritair aan wil merken en een aanbod willen doen. Het gaat dan om de inburgeringsplichtigen met een baan tot 12 uur per week (grens die geldt bij bepaling werkloosheid). Voor wat betreft het aantal personen dat tot deze categorie behoort, is nog moeilijk om een inschatting te maken.

Bovenstaande prioritering wil de gemeente Kampen ook laten gelden voor de vrijwillige inburgeraars die de gemeente Kampen vanuit de Regeling Vrijwillige inburgering een aanbod kan doen. Zoals gezegd moeten deze regeling nog gepubliceerd worden (nu is een concept van deze regeling bekend).

4.5. Doelstellingen

De doelstelling die vanuit de hierboven geschetste visie volgt, is:

- 80% van de inburgeringsplichtigen die de gemeente Kampen een aanbod doet, is na een traject van maximaal 24 maanden ingeburgerd (heeft minimaal inburgeringsexamen behaald).¹
- 70 % van de inburgeringsplichtigen is tevreden over de dienstverlening van de door de gemeente Kampen gecontracteerde uitvoerders van inburgeringstrajecten.

5. INVULLING WETTELIJKE TAKEN WET INBURGERING

5.1. Invulling van de wettelijke taak “Informatie en advies”

De gemeente moet ervoor zorgen dat de inburgeringsplichtigen op een doeltreffende en doelmatige wijze geïnformeerd worden over hun rechten en plichten uit hoofde van de Wet Inburgering en over het aanbod van en de toegang tot inburgeringsvoorzieningen. Voor de informatieverstrekking over het nieuwe inburgeringsstelsel wordt aan de gemeente Kampen door het Rijk het bedrag van €5.089² beschikbaar gesteld.

5.1.1. De zaken waarover geïnformeerd wordt

De belangrijkste zaken waarover de gemeente de inburgeringsplichtigen moet informeren, zijn:

- rechten en plichten van inburgeringsplichtigen, die voortvloeien uit de Wet Inburgering en de Verordening Wet inburgering van de gemeente Kampen
- mogelijkheden tot het volgen van een inburgeringsvoorziening
- leningen en vergoedingen
- aanbod gemeente
- Wet inburgering Buitenland
- Regeling vrijwillige inburgering

¹ Onvermijdelijke uitval vanwege verhuizingen, overlijden of langdurige ziekte, wordt niet meegerekend.

² In deze nota worden als door het Rijk beschikbaar gestelde bedragen, de indicatieve bedragen opgenomen, die in de brief van 6 oktober 2006 naar alle gemeenten door het ministerie van Justitie verstuurd is.

5.1.2. Vormen van communicatie

Er zijn verschillende vormen van communicatie mogelijk. Als belangrijke vorm van communicatie wordt de communicatie via de consulent werk en scholing van de afdeling Sociale zaken beschouwd. De inzet van overige communicatiemiddelen is erop gericht om zo veel mogelijk inburgeraars te bereiken.

Flyers en folders

Landelijk worden folders en flyers ontwikkeld die algemene informatie verschaffen over de nieuwe regelgeving.

Persberichten

Het voorstel is om regelmatig informatie te verstrekken in huis-aan-huis-bladen. Vooral in het eerste jaar van invoering van de wet wordt de informatie in de lokale krant regelmatig ingezet. Daarnaast zal ook via persberichten getracht worden om inburgeraars te bereiken.

Voorlichtingsbijeenkomsten

Er worden regelmatig voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd in samenwerking met de lokale welzijnsinstellingen.

5.1.3. Communicatiekanalen

Kanalen die daarbij ingezet kunnen worden:

- Websites van de gemeente Kampen en van de lokale welzijnsinstellingen
- Loketten gemeente Kampen
- Consulents bij de gemeente Kampen
- De openbare bibliotheek
- Stichting VluchtelingenWerk (o.a. bezoekvrouw)
- Scholen
- Zelforganisaties
- Radio
- Wijkkranten, huis-aan-huis-bladen

5.1.4. Evaluatie

In de Verordening Wet inburgering gemeente Kampen wordt voorgesteld om elke twee jaar de uitvoering van de taak 'informatie en advies' te evalueren en de gemeenteraad daarover te informeren.

5.2. Invulling van de wettelijke taak "handhaving"

Met de invoering van de Wet Inburgering moeten gemeenten een handhavingsbeleid gaan voeren. Voor een groot deel wordt de handhaving beschreven in de Wet Inburgering. In een verordening moeten de gemeenten vastleggen hoe zij de handhavende rol gaan invullen.

In de Wet Inburgering staat de eigen verantwoordelijkheid van de burger om in te burgeren voorop. Dat brengt met zich mee dat er meer nadruk komt te liggen op de verplichting van de inburgeringsplichtige om zoveel mogelijk zelfstandig te komen tot het doel van de wet; het behalen van het inburgeringsexamen.

5.2.1. Wettelijk kader voor de handhavende rol

De wet biedt de volgende sanctiemogelijkheden:

- *Behalen van Inburgeringsexamen*

De voornaamste sanctie in de wet is, dat een gemeente een bestuurlijke boete van maximaal € 500,- kan opleggen indien niet binnen de voorgeschreven termijn aan de inburgeringsplicht is voldaan (artikel 31, eerste lid, artikel 33 en artikel 34). De boete kan herhaald worden (elke twee jaar) net zolang tot de inburgeringsplichtige het examen heeft behaald. Bij herhaald opleggen kan de boete maximaal € 1.000,- bedragen.

Indien de betrokkene aannemelijk maakt dat hij niet verwijtbaar de termijn heeft overschreden, kan de gemeente de termijn verlengen en de boete achterwege laten (artikel 31, tweede lid, onder a) dan wel de inburgeringsplichtige ontheffen van de plicht het examen te halen (artikel 31, tweede lid, onder b).

- *Verschijnen op intake*

Daarnaast kan een gemeente eerder vinger aan de pols houden omdat zij de bevoegdheid heeft alle (potentieel) inburgeringsplichtigen op te roepen voor een eerste gesprek (intake). Het niet-verschijnen bij een oproep door de inburgeringsplichtige kan door de gemeente eveneens met een bestuurlijke boete worden bestraft. Voor niet-verschijnen of meewerken aan de intake kan ten hoogste een boete van € 250,- worden opgelegd (artikelen 25, 29 en 34).

▪ *Meewerken aan een aanbod gemeente*

Zoals in hoofdstuk 7 nader wordt beschreven kan de gemeente een aantal groepen inburgeringsplichtigen een aanbod (inburgeringsvoorziening) doen. Het niet-naleven van aan de inburgeringsvoorziening verbonden verplichtingen, zoals het volgen van de lessen en het afleggen van het inburgeringsexamen, kan door de gemeente eveneens met een bestuurlijke boete van maximaal € 500,- worden gesanctioneerd (artikelen 30 en 34).

Samenvattend geeft de wet gemeenten de volgende handhavingsmogelijkheden:

<i>Overtreding</i>	<i>Type feit</i>	<i>Maximale boete</i>
Intake	Licht	€250,00
Afspraken handhaving	Zwaar	€500,00
Termijnoverschrijding	Zwaar	€500,00
Herhaalde termijnoverschrijding	Zwaar	€1.000,00

De wet schrijft voor dat gemeenten de genoemde boetes ook daadwerkelijk gaan opleggen bij gedragingen. Criteria voor gedragingen kunnen deels door gemeenten zelf bepaald worden.

Boetes die worden opgelegd, komen ten goede aan de gemeente.

5.2.2. Invulling handhavende rol gemeente Kampen

De gemeentelijke beleidsvrijheid zit voornamelijk in de hoogte van de boetes (tot een maximum) en de termijnen waarover een boete kan worden opgelegd (tot een maximum). De wet gaat er vanuit dat voor de inburgeringsplichtigen die niet tot de groepen behoren waarvoor een inburgeringsvoorziening ingezet mag worden, alleen handhaving in de zin van controle op de termijnen wordt ingezet.

De gemeente Kampen wil een trapsgewijze opbouw van boetes invoeren (naar voorbeeld van de gemeente Zwolle). Hieronder wordt kort weergegeven hoe dat er per gedraging uit ziet.

Verschijsing op intake

<i>Gedraging</i>	<i>Handhaving</i>
1 ^e keer niet verschijnen	Waarschuwbriev + nieuwe afspraak
2 ^e keer niet verschijnen	Bestuurlijke boete €25,00
3 ^e keer niet verschijnen	Bestuurlijke boete €100,00
4 ^e keer niet verschijnen	Bestuurlijke boete €250,00 per keer

Verzetten van afspraak

<i>Gedraging</i>	<i>Handhaving</i>
1 ^e keer verzetten	Nieuwe afspraak binnen 4 weken
2 ^e keer verzetten	Waarschuwbriev + nieuwe afspraak
3 ^e keer verzetten	Bestuurlijke boete €25,00
4 ^e keer verzetten	Bestuurlijke boete €100,00
5 ^e keer verzetten	Bestuurlijke boete €250,00 per keer

Niet meewerken tijdens intake

<i>Gedraging</i>	<i>Handhaving</i>
1 ^e keer niet meewerken	Waarschuwbriev + nieuwe afspraak
2 ^e keer niet meewerken	Bestuurlijke boete €100,00
3 ^e keer niet meewerken	Bestuurlijke boete €250,00 per keer

Afspraken inburgeringsvoorziening

<i>Gedraging</i>	<i>Handhaving</i>
1 ^e keer niet meewerken	Gesprek + waarschuwingsbrief
2 ^e keer niet meewerken	Bestuurlijke boete €150,00
3 ^e keer niet meewerken	Bestuurlijke boete €500,00 + stopzetten traject

Termijnoverschrijding + herhaalde termijnoverschrijding

<i>Gedraging</i>	<i>Handhaving</i>
1 ^e keer niet halen binnen termijn	Waarschuwingsbrief + hersteltermijn
2 ^e keer niet halen binnen termijn	Bestuurlijke boete €250,00
3 ^e keer niet halen binnen termijn	Bestuurlijke boete €500,00
4 ^e keer niet halen binnen termijn	Bestuurlijke boete €1.000,00 per keer

De handhavende rol is voor de afdeling Sociale Zaken niet nieuw, maar in het kader van inburgering was er tot op heden beperkte aandacht voor handhaving. Dat lag voornamelijk aan de mogelijkheden hieromtrent vanuit wet- en regelgeving en het feit dat de inburgeraar een inspanningsverplichting had en geen resultaatverplichting.

Voorgesteld wordt om geen aparte consultants handhaving aan te stellen, maar de taken zoveel mogelijk te integreren in de functie van consultant. Gezien de keuzes rondom de doelgroep zal de gemeente Kampen zich in eerste instantie toch voornamelijk richten op de groepen waarvoor de gemeente ook een aanbod organiseert.

In het geval van de zogenaamde samenlooptrajecten (inburgering gecombineerd met reïntegratie voor uitkeringsgerechtigden), moeten twee handhavingsregimes uitgevoerd worden, namelijk het maatregelenbeleid van de WWB en het boetebeleid van de Wet Inburgering. Voor de inburgeringsplichtigen zonder uitkering geldt alleen het boetebeleid van de WI. Voor de consultants werk en inkomen/inburgering betekent de handhavende rol dat zij zich beide handhavingsregimes eigen moeten maken.

5.2.3. Samenloop handhaving

In artikel 37 van de Wet Inburgering is het volgende verwoord:

Het college legt geen bestuurlijke boete op indien voor dezelfde gedraging de bijstand is verlaagd op grond van de Wet Werk en Bijstand, dan wel indien voor dezelfde gedraging een maatregel is opgelegd op grond van socialezekerheidswetten of socialezekerheidsregelingen.

In de toelichting wordt aangegeven dat niet tweemaal voor dezelfde gedraging gestraft mag worden en dat het voor de hand ligt om waar mogelijk de sanctiemogelijkheden van de sociale zekerheidswetten te benutten en slechts wanneer deze mogelijkheden ontbreken, de sancties van de Wet Inburgering toe te passen.

In het geval de inburgeringsplichtige een uitkering ontvangt op grond van de Wet Werk en Bijstand of een uitkering op grond een socialezekerheidswet of –regeling, kan de boete worden verrekend met de uitkering.

5.3. Invulling van de wettelijke taak “facilitering”

Net als bij het huidige stelsel kan de gemeente bepaalde groepen inburgeringsplichtigen een inburgeringsvoorziening aanbieden, oftewel deze groep faciliteren. Het aanbod moet tot het inburgeringsexamen leiden. In een verordening moet de gemeente in ieder geval het volgende vastleggen:

- De procedure die gevolgd wordt voor het doen van een aanbod en de criteria die daarbij worden gehanteerd.
- De wijze waarop de inburgeringsvoorziening wordt vastgesteld, met inbegrip van de totstandkoming en de samenstelling van de inburgeringsvoorziening.

5.3.1. Wettelijk kader Wet inburgering en Regeling vrijwillige inburgering

In artikel 19 van de Wet Inburgering zijn vier bijzondere categorieën inburgeringsplichtigen benoemd die voor een aanbod van een inburgeringsvoorziening door de gemeente in aanmerking komen. Deze categorieën zijn:

- Inburgeringsplichtigen die algemene bijstand of een uitkering op grond van sociale zekerheidswetten ontvangen;
- Oudkomers die zelf geen inkomsten uit arbeid of uitkering genieten;
- Inburgeringsplichtigen die geestelijk bedienaar zijn;
- Asielmigranten

De inburgeringsvoorziening moet leiden naar het inburgeringsexamen dat eenmaal kosteloos wordt afgelegd.

De inburgeringsplichtige die een inburgeringsvoorziening krijgt aangeboden moet daarvoor een eigen bijdrage van € 270,- leveren.

Naast de faciliterende rol voor bepaalde groepen inburgeringsplichtigen, krijgt de gemeente de mogelijkheid om groepen inburgeringsbehoeftegen een aanbod te doen. Onderstaande invulling van de faciliterende rol geldt ook voor deze groep inburgeraars.

5.3.2. Invulling faciliterende rol gemeente Kampen

De faciliterende rol richt zich op drie groepen, waarvan met name de uitkeringsgerechtigden en de oudkomers zonder inkomen of uitkering de belangrijkste zijn. Omdat de inhoud van het aanbod en de wijze waarop dit wordt ingericht en gefinancierd verschilt tussen deze twee groepen, wordt hieronder per groep aangegeven hoe de gemeente Kampen deze rol in wil vullen.

5.3.2.1. Uitkeringsgerechtigden

In de wet is voorgeschreven dat een inburgeringsvoorziening aan een uitkeringsgerechtigde inburgeringsplichtige met een arbeidsplicht uitsluitend wordt gedaan in combinatie met een voorziening gericht op arbeidsinschakeling. Daarbij geldt steeds dat werk boven inburgering gaat. Voor wat betreft de personen waarvoor de gemeente de uitkering verstrekt maar die niet arbeidsplichtig zijn, kan de voorziening zich (ook) richten op sociale of opvoedersredzaamheid.

Inhoud aanbod

De gemeente Kampen heeft in de afgelopen jaren veel ervaring opgedaan met het inzetten van zogenaamde duale trajecten waarbij inburgering en reïntegratie dan wel inburgering en sociale activering/ opvoedersredzaamheid worden gecombineerd. De ervaringen met deze trajecten zijn goed. Afgezien van het feit dat het traject onder het nieuwe stelsel moet eindigen in het behalen van het inburgeringsexamen (zowel praktijkdeel als centraal deel), kan voor de opzet van het traject aangesloten worden op de huidige duale trajecten. Wel zal in de nieuwe trajecten gericht op professionele redzaamheid meer de nadruk komen te liggen op uitstroom uit de uitkering, waarbij het uitgangspunt geldt: duurzaam werk gaat boven inburgering.

Innen eigen bijdrage

De wet maakt het gemeenten mogelijk om de verplichte eigen bijdrage van € 270 te verrekenen met de uitkering. De gemeente kan beschikken over deze eigen bijdrage.

Het is mogelijk om betalingstermijnen te hanteren. Voorgesteld wordt de eigen bijdrage in 12 maandelijkse termijnen te laten betalen, dit komt neer op € 22,50 per maand. Op die manier is de eigen bijdrage binnen een jaar na start van de inburgeringsvoorziening afgelost. Er is gekozen voor 12 maanden omdat ingeschat wordt dat dat de minimale duur van een traject zal zijn.

Er wordt expliciet gekeken naar cumulatie van eigen bijdragen die inwoners van Kampen moeten leveren in verschillende situaties, zodat voorkomen wordt dat personen door die cumulatie in (verdere) financiële problemen komen.

5.3.2.2. Inburgeringsplichtigen zonder inkomen of uitkering

De groep inburgeringsplichtige oudkomers zonder inkomen of uitkering kan bestaan uit personen:

- Zonder eigen inkomen of uitkering met opvoederstaken
- Zonder eigen inkomen of uitkering zonder opvoederstaken (geen of kinderen > 18 jaar)

- Waarvan de partner werkt met/ zonder opvoederstaken
- Waarvan de partner niet werkt, maar er geen sprake is van een gezamenlijke uitkering met/ zonder kinderen.

Vanuit de Wet Inburgering bestaat geen verplichting om een aanbod te doen, maar ook niet om een aanbod te accepteren. In tegenstelling tot de groep uitkeringsgerechtigden bestaat bij de groep zonder uitkering of inkomen ook geen ander wettelijk middel om medewerking aan het traject te stimuleren.

Inhoud aanbod

De gemeente Kampen heeft in de afgelopen jaren ervaring opgedaan met het inzetten van zogenaamde duale trajecten waarbij inburgering en opvoedersredzaamheid en/of sociale redzaamheid worden gecombineerd. De ervaringen met deze trajecten zijn goed. Afgezien van het feit dat het traject onder het nieuwe stelsel moet eindigen in het behalen van het inburgeringsexamen (praktijkdeel en centraal deel), kan voor de opzet van het traject aangesloten worden op de huidige duale trajecten.

Randvoorwaarden voor een succesvol traject zijn:

- Maatschappelijke begeleiding
- Wijkgerichte aanpak
- Rekening houden met culturele aspecten

Innen eigen bijdrage

Bij deze groep is het niet mogelijk om de verplichte eigen bijdrage in te houden op de uitkering. Ook voor deze groep wil de gemeente Kampen de bijdrage in termijnen innen (maximaal 12 maandelijkse termijnen a € 22,50). Hiertoe wordt in de beschikking die de gemeente Kampen afgeeft, aangegeven hoe de betaling in zijn werk gaat. Indien de inburgeringsplichtige niet betaalt, kan de eigen bijdrage bij dwangbevel kan worden ingevorderd.

Er wordt expliciet gekeken naar cumulatie van eigen bijdragen die inwoners van Kampen moeten leveren in verschillende situaties, zodat voorkomen wordt dat personen door die cumulatie in (verdere) financiële problemen komen.

5.3.2.3. Geestelijke bedienaren

Voor geestelijke bedienaren zijn de gemeenten verplicht om een aanbod te organiseren. Het betreft een zeer kleine groep. Voor deze personen kan aangesloten worden bij de andere inburgeringstrajecten aangevuld met een landelijk ontwikkelde methodiek specifiek gericht op geestelijke bedienaren.

5.3.2.4. Asielmigranten

Net als voor de groep geestelijke bedienaren moet de gemeente Kampen asielmigranten een inburgeringstraject aanbieden. In dit aanbod moet in ieder geval de component maatschappelijke begeleiding zitten.

Voor de asielmigranten die nog niet behoren tot één van de andere groepen waarvoor de gemeente een faciliterende rol vervult (uitkeringsgerechtigden en personen zonder inkomen zonder uitkering) wordt aangesloten bij de trajecten voor de twee hoofdgroepen, waarbij de verwachting is dat voor het merendeel een traject richting werk passend is.

5.3.2.5. Inburgeringsplichtigen met kleine baan

Zoals in de prioritering van de doelgroepen voor de inburgering is weergegeven, vindt de gemeente Kampen het belangrijk dat ook inburgeringsplichtigen die een zogenaamde kleine baan hebben (maximaal 12 uur per week) ondersteund worden bij het vervullen van hun inburgeringsplicht. Dit aanbod kan gericht zijn op het domein werk, maar ook op het domein OGO.

6. PLAN VAN AANPAK INVOERING WET INBURGERING IN 2007 EN GEVOLGEN VOOR DE ORGANISATIE

Zoals in hoofdstuk 1 reeds is weergegeven, verschuift de rol van de gemeente van een regisserende rol naar een spilfunctie die uiteenvalt in 3 rollen, namelijk de informerende, de handhavende en de faciliterende rol. In de vorige hoofdstukken is tevens reeds kort ingegaan op een aantal organisatorische consequenties. In dit hoofdstuk wordt dat verder uitgewerkt.

6.1. Informerende rol

De organisatie van de communicatie ligt voornamelijk in handen van de medewerker inburgering. Samen met de betrokken beleidsmedewerker en het teammanager is deze persoon verantwoordelijk voor het up to date houden van de informatie die via verschillende kanalen wordt verstrekt. In de verschillende communicatie-uitingen (website, foldermateriaal, balies stadhuis etc.) wordt algemene informatie gegeven.

Voor wat betreft de consequenties voor personeel kan worden aangegeven dat dit geen grote veranderingen met zich meebrengt, maar dat het uitvoeren van de informatiefunctie wel intensiever wordt opgepakt dan in het verleden gebeurd is.

De door het ministerie beschikbaar gestelde middelen bedragen voor 2007 €5.089.

Actie januari 2007: Er wordt een communicatieplan opgesteld door de werkgroep Invoering Wet Inburgering. In het communicatieplan wordt uitgewerkt hoe de voorgestelde communicatiemiddelen ingezet worden, wie daar verantwoordelijk voor is en welke kosten gemaakt zullen worden.

6.2. Handhavende rol

De handhavende rol is voor de afdeling Sociale zaken niet nieuw, maar in het kader van inburgering was er tot op heden beperkte aandacht voor handhaving. Dat lag voornamelijk aan de mogelijkheden hieromtrent vanuit wet- en regelgeving en het feit dat de inburgeraar een inspanningsverplichting had en geen resultaatverplichting.

Voorgesteld wordt om geen aparte consultants handhaving aan te stellen, maar de taken zoveel mogelijk te integreren in de functie van consultant. Gezien de keuzes rondom de doelgroep zal de gemeente Kampen zich in eerste instantie toch voornamelijk richten op de groepen waarvoor de gemeente ook een aanbod organiseert.

In het geval van de zogenaamde samenlooptrajecten (inburgering gecombineerd met reïntegratie voor uitkeringsgerechtigden), moeten twee handhavingsregimes uitgevoerd worden, namelijk het maatregelenbeleid van de WWB en het boetebeleid van de Wet Inburgering. Voor de inburgeringsplichtigen zonder uitkering geldt alleen het boetebeleid van de WI. Voor de consultants werk/inburgering betekent de handhavende rol dat zij zich beide handhavingsregimes eigen moeten maken.

Met betrekking tot het tijdstip van de handhaving wordt een onderscheid gemaakt tussen nieuwkomers en oudkomers. Inburgeringsplichtige nieuwkomers dienen direct door de gemeenten te worden opgeroepen. Inburgeringsplichtige oudkomers kunnen gefaseerd worden opgeroepen.

Voor de handhaving van de inburgeringsplicht van inburgeringsplichtigen zonder een aangeboden voorziening stelt het Rijk een voorschotvergoeding van €310 per inburgeringsplichtige beschikbaar. Voor de gemeente Kampen bedraagt het indicatieve voorschot voor het variabele deel van de rijksbijdrage in 2007 €5.471. De rijksbijdrage wordt achteraf vastgesteld op basis van het gerealiseerde aantal handhavingsbeschikkingen en vervolgens wordt het verleende voorschot verrekend.

Gemeenten hebben ook een handhavingstaak ten aanzien van inburgeraars die wel een voorziening van de gemeente krijgen aangeboden, te weten het handhaven van de inburgeringsplicht van inburgeringsplichtigen en het handhaven van de gemaakte afspraken met de vrijwillige inburgeraars. In dat geval maken de kosten van de handhaving deel uit van de door het rijk beschikbaar gestelde vergoeding voor het aanbod van de voorziening.

Van de gemeente Kampen wordt verwacht dat in de periode 2007 tot en met 2009 minimaal 14 handhavingsbeschikkingen bekend worden gemaakt. Daarbij is wel van belang dat in de indicatieve rijksbijdrage ook de vergoeding voor de te handhaven nieuwkomers is meegenomen, terwijl het aantal te handhaven inburgeringsplichtigen (die geen aanbod krijgen) slechts de oudkomers betreft. De rijksbijdrage ziet met andere woorden op de handhaving van zowel nieuwkomers als oudkomers, terwijl het aantal handhavingsbeschikkingen alleen oudkomers betreft.

Actie januari-februari 2007: bepalen aantal potentiële inburgeringsplichtigen; opstellen model hanhavingsbeschikking; begin werken met het bestand potentiële inburgeringsplichtigen (BPI) van de IB-Groep.

6.3. Faciliterende rol

De faciliterende rol zoals in het nieuwe stelsel moet worden vormgegeven, verschilt niet wezenlijk van de huidige werkwijze van de consulent inburgering: voeren van intakegesprekken, aanbieden van duale integrale trajecten, begeleiden van klanten en het voeren van regie op de trajecten.

De gemeente Kampen heeft haar ambitie middels het prognoseformulier bij het ministerie bekendgemaakt. Er wordt voorgenomen om 70 inburgeringstrajecten aan te bieden.

In het budget dat door het ministerie beschikbaar wordt gesteld voor het aanbieden van inburgeringsvoorzieningen aan inburgeringsplichtigen, zitten ook de middelen die beschikbaar komen voor het faciliteren van inburgeringsbehoefte (personen die onder de regeling Vrijwillige inburgering kunnen vallen).

Actie januari-maart 2007: realiseren Europese aanbesteding inkoop inburgeringstrajecten; totdat dit gerealiseerd is, wordt gewerkt volgens huidige afspraken met aanbieders van inburgeringstrajecten; doorgaan met de uitvoering van de regelingen Oudkomers 2006 en Inburgering Allochtone vrouwen.